

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI BÍRÓSÁG
1.Pf.21.557/2009/4.

2010 FEBR 24

6 20361 2009.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a Pánszky Ügyvédi Iroda (1026 Budapest, Gábor Á. u. 16.) által képviselt **Cserép János** (2500 Esztergom, Rákóczi tér 4.) felperesnek, dr. Gyöngyösi Zoltán ügyvéd (1118 Budapest, Himfy u. 7. fsz. 1.) által képviselt **Esztergom Város Önkormányzata** (2500 Esztergom, Széchenyi tér 1.) alperes ellen **közérdekű adat közlésére kötelezés** iránt indított perében, a Tatabányai Városi Bíróság 2009. szeptember hó 22. napján meghozott 6.P.20.361/2009/8. számú ítéletével szemben az alperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A megyei bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a megyei bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.131,- (azaz: ötezer-százharmincegy) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, 15 napon belül közölje a felperessel Esztergom Város Önkormányzat részéről dr. Tóth M. Gábor, valamint dr. Juhász M. Gábor ügyvédekkel, illetőleg az őket foglalkoztató ügyvédi irodával 2004. január 1. napja és 2009. január 12. napja között kötött megbízási szerződések alapján kifizetett megbízási díjak jegyzékét, az Esztergomi Önkormányzat és a Forsense Piackutató és Tanácsadó Kft. között közvélemény-kutatás 2008. évben történt elvégzésére kötött szerződést, az Esztergomi Önkormányzat részéről az esztergom.hu weboldal fejlesztésével és működtetésével kapcsolatban 2007. január 1.

napja és 2008. december 31. napja között a honlap fejlesztője és üzemeltetője részére kifizetett összegek jegyzékét. Kötelezte továbbá az alperest összesen 78.750,- Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélet által megállapított tényállás szerint a felperes 2009. január 12. napján elektronikus levélben kereste meg az alperest közérdekű adatok közlése érdekében. Kérdéseit négy pontban foglalta össze. Az első kérdéscsoport a Magyarországon vagy Romániában működő cég vezető tisztségviselőinek munkaszerződéseinek teljes szövegét, valamint jegyzékszerűen ezen személyek számára 2007. és 2008. év során kifizetett munkabér, juttatások bruttó összegét havi lebontásban kérte, amely közérdekű adat közlése iránti kérelmétől elállt a per érdemi első tárgyalásán. A második kérdéskör Tóth M. Gábor vagy Juhász M. Gábor ügyvédek megbízási díjaira, a harmadik kérdéskör az önkormányzat és a Forsense Kft. közötti megbízási díjaira, továbbá a közvélemény-kutatás eredményének teljes terjedelemben történő közreadására, a negyedik kérdéskör az esztergom.hu weboldal fejlesztésével és működtetésével kapcsolatosan kifizetett számlákra vonatkozott.

Az önkormányzat részéről Meggyes Tamás polgármester 2009. február 12. napján kelt levelében közölte felperessel, a kért adatszolgáltatásnak nem tesz eleget, a kérelemmel a továbbiakban nem kíván foglalkozni.

Miután a felperes kérdéseire nem kapott választ, a törvényes határidőn belül előterjesztett keresetében az alperes kötelezését kérte módosított keresetének megfelelő adatok közlésére. Keresetének jogalapjaként a személyes adatok védelméről és közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 1., 19., 20., 21. §-ait jelölte meg. Kifejtette, az általa kért adatok a törvény rendelkezése értelmében közérdekű adatnak, illetve a teljesítési igazolásokat kiállító személyek vonatkozásában az Avtv. 19. § (4) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adatnak minősülnek. Kérte az alperes perköltségben való marasztalását.

Alperes a kereset elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte. Kifejtette, a felperes által kért adatok nem minősülnek közérdekű adatoknak, azok az Avtv. 19. § (6) bekezdése alapján üzleti titoknak, míg a közvélemény-kutatás eredménye szellemi alkotásnak minősül, továbbá ezen adatok külön védeltséget élveznek. Az ügyvédekre vonatkozó közérdekű adathoz pedig külön figyelembe kell venni az ügyvédekről szóló törvényt az ügyvédi titoktartásra vonatkozó részében, továbbá a Magyar Ügyvédi Kamara Ügyvédi Hivatás Etikai Szabályzatát.

A felperes az alperes védekezésével kapcsolatban előadta, az általa kért adatok közérdekű adatok, mivel azok egytől egyig a közpénz – az önkormányzati költségvetés – felhasználásával kapcsolatosak, és ezek az önkormányzat kezelésében lévő, nem személyes adatok. Vitatta a Ptk. 81. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak alapján az alperesnek az üzleti titokra való hivatkozását. Megítélése szerint a Ptk. rendelkezései egyértelműek, helyi önkormányzattal kötött szerződés, helyi önkormányzat számára elvégzett bármilyen szolgáltatásnyújtás (beleértve az ügyvédi szolgáltatást is) olyan tevékenység, amellyel kapcsolatos alapvető szerződési adatokra, mint üzleti titokra sem az önkormányzat, sem a szolgáltató nem hivatkozhat, ez a törvény folytán fogalmilag kizárt. A Ptk. 81. § (4) bekezdésének rendelkezései nem a helyi önkormányzatokra, hanem kizárólag a velük üzleti kapcsolatot létesítő szereplőkre vonatkozik, jelen jogvitában pedig az Avtv. rendelkezései az irányadók az elbírálásnál. Alperes kötelezettsége az Avtv. 19. § (1) bekezdése rendelkezései alapján a megfelelő tájékoztatást megadni. Az Ügyvédi Etikai Szabályzatra vonatkozóan utalt arra, hogy az nem jogforrás, semmilyen módon nem írhatja felül az Avtv. rendelkezéseit.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában egyértelműen állást foglalt amellett, hogy a felperes által kért adatok beilleszthetők az Avtv. 19. § (1) bekezdése által megjelölt adatok körébe, azok az önkormányzat által a saját költségvetése terhére kötött szerződések, ezek megkötése során közpénzből vállalt kifizetéseket az alperes, e szerződések teljesítése az önkormányzat feladatainak ellátásával összefüggésben történt. Megalapozatlannak tartotta az alperesi hivatkozást az üzleti titokra vonatkozóan, e körben kifejtette, a Ptk. 81. § (3) bekezdésével maga a Ptk. emeli ki az e perben érintett adatokat az üzleti titok köréből, tekintettel arra, hogy e jogszabályhely alapján az önkormányzati költségvetésből finanszírozott, illetve annak terhére teljesített szerződések tartalma nem minősülhet üzleti titoknak.

Az elsőfokú bíróság az alperes által megrendelt közvélemény-kutatás eredményének a közlésére vonatkozó keresetet megalapozatlannak tartotta, azt az alperes belső munkaanyagának tekintette, melynek célja kizárólag az önkormányzat szervezetrendszerén belül történő felhasználás volt. Kifejtette, ilyen belső anyag közérdekű adatként történő minősítése a közérdekű adatok körét oly mértékben bővítené, amely ahhoz vezetne, hogy bármely saját felhasználásra szánt tanulmány, irányelv tartalmát közérdekű adatnak kellene minősíteni, ami ezek rendkívül nagy számára tekintettel a jogérvényesítés ellehetetlenüléséhez vezetne.

Az ítélettel szemben alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében kérte az ítélet megváltoztatását és a felperesi kereset teljes elutasítását, perköltségének megfizetését. Kifejtette, az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen értelmezte védekezését. Állította, a perben egyezően nyilatkozott a felperessel arról, hogy az

által igényelt adatok olyanok, amelyek kiadását az üzleti titokra való hivatkozással nem lehet megtagadni. Utalt arra, a Ptk.81. § (3) bekezdése az ilyen adatokat közérdekből nyilvános adatoknak minősítette. Kifejtette, az alperesi védekezés lényege – az ítéletben foglaltaktól merőben eltérően – az volt, hogy az ilyen adatokat az Avtv. 19. § (6) bekezdésében foglalt utalás alapján kizárólag a Ptk. 81. § (4) bekezdése szerinti személyek kötelesek kiadni, és csak hozzájuk lehet fordulni. Nem kötelezhető azonban erre az államháztartás alrendszerét képező szerződéses partnerük, jelen esetben az alperes. Mindennek feltételezhető jogpolitikai indoka az volt, hogy az üzleti titkok megőrzéséhez fokozottabb érdeke fűződik az alrendszerrel kapcsolatba lépő szerződéses partnereknek, az ő üzleti érdekeik sérülékenyebbek, mint az államé, önkormányzaté, tehát az ő joguk eldönteni azt, mit minősítenek kiadható és ki nem adható üzleti titoknak a Ptk. 81. § (3) bekezdése szerint. Álláspontja szerint a Ptk. 81. § (4) bekezdése az egyetlen hely a jogrendszerben, amely kimondja, hogy az Avtv. 19. § (5) bekezdésének körén kívül eső üzleti titoknak minősülő közérdekből nyilvános adat esetén ki az az adatkezelő, akinek ki kell adnia az ilyen jellegű adatot. Jelen esetben ez nem az alperes, hanem a vele szerződő fél. Az elsőfokú ítélet ezen védekezésével nem is foglalkozott, nem érintette az Avtv. 19. § (6) bekezdésére és a Ptk. 81. § (4) bekezdésére való hivatkozását, ezért az ítélet nem merítette ki az ellenkérelem kiértékelésének kötelezettségét.

A fellebbezési tárgyaláson kihangsúlyozta, a felperes által kért adatok üzleti titkok, amelyek közérdekből nyilvánosnak minősülnek, amely adatok nyilvánosságra hozatalára a Ptk. 81. § (4) bekezdése alapján egyedül és kizárólag annak van joga, aki szerződést kötött az önkormányzattal, nem pedig az önkormányzatnak. Az Avtv. 19. §-ának (6) bekezdése is az üzleti titok megismerésére vonatkozóan a Ptk.-ban foglaltakat teszi irányadóvá.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a fellebbezés teljeskörű elutasítását. Rámutatott, az elsőfokú bíróság az alperes által felhozott érveket illetően megállapította, hogy a kért adatok nem tartoznak az üzleti titok fogalomkörébe. Téves felperesnek az a hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte volna védekezését. Alperes az elsőfokú eljárásban mindvégig vélelmezett üzleti titok jellegre hivatkozva kérte a kereset elutasítását. Megítélése szerint a perre az alperes adott okot, a kért adatok kiadásának, megtagadásának semmilyen törvényes indoka nem volt. Utalt továbbá arra, hogy az Avtv. 20. § (8) bekezdése által előírt szabályzatát az önkormányzat a törvény 1992. évi meghozatala óta nem készítette el. A Ptk. 81. § (4) bekezdésével kapcsolatban kifejtette, a Ptk. egyetlenegy rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy a közérdekű adatok vagy közérdekből nyilvános adatok kezelésével kapcsolatosan az államháztartás alá tartozó szereplők kötelességeit csökkentené. A másodfokú eljárásban perköltségként útiköltségének megállapítását és megtérítését kérte.

A fellebbezés alaptalan.

A megyei bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, levont jogi következtetései helytállóak.

Az alperes fellebbezésében új tényre, körülményre vagy bizonyítékra nem hivatkozott, melyet az elsőfokú bíróság határozata meghozatalánál ne értékelt volna. A megyei bíróság a fellebbezés kapcsán rámutat, a perben nem volt vitatott, hogy a felperes által kért adatok által érintett szerződések az alperes birtokában vannak. Az sem volt vitatott a peres felek között, hogy az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerint az alperes állami feladatot, közfeladatot ellátó szervnek minősül, és mint ilyen, az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre vonatkozó adatokat kezelte. A 39/1997. (VI.1.) AB határozat is kifejtette, a közfeladat fogalma szélesebb a hatósági jogkör gyakorlásánál.

A közérdekű adatok fogalmát az Avtv. 2. § 4. pontja határozza meg, mely alapján minden, a törvény hatálya alá tartozó szerv kezelésében és tevékenységére vonatkozó adat annak minősül, amely nem személyes adat.

Ennek alapján pedig az alperes köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény gyors és pontos tájékoztatását a feladatkörébe tartozó ügyekben, illetőleg a 19. § (2) bekezdése értelmében közzé kell tennie a gazdálkodására vonatkozó adatokat is.

Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó jogot alkotmányos alapjogként szabályozza, amely a közhatalom és az állam szervei tevékenységének átláthatósága körében jelent garanciát. Ezen alkotmányos jog csak akkor korlátozható, ha valamely szervezet tevékenységére, működésére vonatkozó adat titkosítása elkerülhetetlenül szükséges, mert valamely más alapjog vagy alkotmányos érték érvényesítése érdekében az mellőzhetetlen, ezért közérdekű információ kiadását csak törvényben szabályozott titkosítás esetén lehet megtagadni (34/1994. /VI.24./ AB határozat).

Az Avtv. 19. §-ának (3) bekezdése értelmében a közérdekű adatok tekintetében a fő szabály a nyilvánosság, és csak kivétalként szabályozza az adatvédelmi törvény a megismerés megtagadását lehetővé tévő okokat. E szerint kivételt képez, ha az adatot törvény alapján az arra jogosult szerv állam- vagy szolgálati titokká nyilvánította, illetve ha az nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján minősített adat, továbbá ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot – az adatfajta meghatározásával – törvény honvédelmi; nemzetbiztonsági; bűnüldözési

vagy bűnmegelőzési; központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből; külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra; bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel korlátozza.

A felhívott jogszabályhelyből egyértelmű, az Avtv-nek a közérdekű adat megismerhetőségét korlátozó, taxatív felsorolását tartalmazó 19. § (3) bekezdése az üzleti titok fogalmát nem tartalmazza. Ugyanakkor az Avtv. 19. § (6) bekezdése – amelyre alperes a védekezését alapítja – nem új adاتفajtát határozott meg, hanem az adatvédelmi törvényben meghatározott alapelvekből is következő, a gyakorlati alkalmazást elősegítő szabályt alkotott annak érdekében, hogy a közfeladat ellátása és a közvagyonnal való gazdálkodás során kezelt közérdekű adatok megismerése üzleti titokra hivatkozással ne legyen korlátozható.

Az alperes fellebbezésével összefüggésben rámutat a megyei bíróság, hogy az adatvédelmi törvény és a Polgári Törvénykönyv hivatkozott jogszabályhelyei (Avtv. 19. § (6) bekezdés – Ptk. 81. § (3)-(4) bekezdése) összevetésével egyértelműen leszögezhető, a törvény általános alapelveként mondja ki, hogy a költségvetési pénzek felhasználására, valamint a közvagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó adatok nyilvánosságra hozatalát az üzleti titok védelme nem korlátozhatja. Az üzleti titkok kezező adatok között azonban – nem vitásan - vannak olyan adatok is, amelyeknek nyilvánosságra hozatala az üzleti tevékenység végzésének aránytalan sérelmét okozhatná. Ezért a törvény maga nevesít olyan adatokat példalozó jelleggel, amelyeket kivételnek tekint, és amelyekre ezért a közérdekből nyilvánosság alapelve nem vonatkozik. Ilyenek például a technológiával, műszaki megoldással, munkaszervezéssel, stb. kapcsolatos adatok. Megállapítható azonban, a törvényi kivétel sem abszolút hatályú. Ha ugyanis az adatra a fenti feltételek fennállnak, de az üzleti titok fenntartása azzal a jogkövetkezménnyel járna, hogy emiatt a közérdekből nyilvános adat megismerése nem lehetséges, a kivétel nem érvényesül. Jelen jogvitában tehát alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy az üzleti titokra figyelemmel, kizárólag a Ptk. 81. § (4) bekezdése értelmében az alperesi alrendszerrel szerződő fél jogosult csak az adatok nyilvánosságra hozatalára.

Nem vitásan a felperes által kért adatokat illetően az önkormányzat adatkezelőnek minősül, az érintett szerződésekben az önkormányzat szerződő félként vett részt, rá az Avtv. szabályok az irányadók, ezért a kért adatok kiadását alappal nem tagadhatja meg üzleti titokra hivatkozással.

A fent kifejtettek alapján a megyei bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján, helytálló indokaira utalva helybenhagyta.

A per tárgyi illetékmentes az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja értelmében, ezért fellebbezési illeték a perben nem merült fel. A felperes perköltségként Kecskemét-Tatabánya-Kecskemét viszonylatában útiköltségének megtérítését kérte. A lakcímkártya adataiból megállapítást nyert, hogy felperes tartózkodási helye Kecskemét. A tartózkodási hely és a bíróság közötti távolság visszaúttal 294 km, 6 literes fogyasztású diesel autóval 290,90 literenkénti árral 5.131,- Ft, amelynek megfizetésére a peresztes alperest kötelezte a Pp. 78. §-a alapján.

Tatabánya, 2010. január 22.

dr. Molnár Andrea sk.
a tanács elnöke

Zemplényiné dr. Tamás Mária sk.
előadó bíró

dr. Bartus Erika sk.
megyei bíró

A kiadmány hiteléül: